

Werkplan 2009

Werkplan 2009

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur
op 10 december 2008.

vereniging kleine kernen noord-brabant
Postbus 90123
5000 LA Tilburg
telefoon (013) 535 15 35
fax (013) 535 81 69
e-mail info@vkknoordbrabant.nl
website www.vkknoordbrabant.nl/
www.kennisplatformbewoners.nl

Inhoud

Voorwoord

1	Inleiding	5
2	Ontwikkelingen	6
2.1	Interne ontwikkelingen	6
2.1.1	Bestuur	6
2.1.2	Professionele ondersteuning	6
2.1.3	Communicatie	6
2.1.4	Adviesraad	7
2.2	Externe ontwikkelingen	7
2.2.1	Provinciaal beleid	7
2.2.2	Landelijk beleid	8
2.2.3	Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen	10
3	Wat doet de vereniging kleine kernen noord-brabant?	12
3.1	Reguliere taken ambtelijk secretariaat	12
3.2	Projectmatige taken	13
3.2.1	Gemeenteraadsverkiezingen 2010: de dorpsraad aan zet in 2009!	13
3.2.2	Maak eens een ommetje	14
3.2.3	Sociale cohesie in kleine kernen onder druk?	14
3.2.4	Interactief kennisplatform bewonersinitiatieven	15
3.2.5	Regionale dorpendagen	15
3.2.6	Zorg voor elkaar in kleine kernen	16
3.2.7	BrabantDorp	16
3.2.8	Wonen voor starters en senioren in Noord-Brabant	17
	Bijlage 1: Samenstelling bestuur	18
	Bijlage 2: Leden per regio	19
	Bijlage 3: Samenwerkingsrelaties	23
	Bijlage 4: Jaarplanning	24
	Bijlage 5: Toelichting jaarplanning	25

Voorwoord

Ook in 2008 hebben zich weer een aantal nieuwe leden aangesloten bij de vereniging kleine kernen noord-brabant. Steeds meer wordt er een beroep op ons gedaan om dorpen, die nog geen dorpsraad hebben, te helpen bij het opzetten van of adviseren over een dorpsorganisatie, die de leefbaarheid van het dorp wil gaan behartigen. Wij voldoen graag aan dergelijke verzoeken, maar moeten daarbij constateren dat we tegen de grenzen van onze personele capaciteit aanlopen. We zijn heel blij dat we een provinciale financiering ontvangen voor professionele ondersteuning, want met vrijwilligers alleen kunnen we dat nooit behappen.

Wat we merken is dat er door het opstellen van IDOP's er spontaan groepen ontstaan tijdens het proces van het opstellen die zich verder willen gaan bezighouden met het behoud van de leefbaarheid. Al bij diverse IDOP's hebben wij advies gegeven hoe men verder kan gaan als dorpsbelangenorganisatie. Gezien de flinke hoeveelheid IDOP's die nog op stapel staan zullen er nog wel meer dorpen een Dorpsraad gaan oprichten en zich aansluiten bij de vereniging. Ze zijn van harte welkom, want samen zijn we sterk, dat heeft het verleden al bewezen.

In dit werkplan voor 2009 hebben we, naast de reguliere activiteiten weer een aantal projecten gedefinieerd die we willen gaan uitvoeren. Om dit te kunnen hebben we externe partijen nodig voor hulp bij de uitvoering, waar we dan ook extra financiering voor nodig hebben. Zodra die is gevonden gaan we van start.

Wim van Lith
voorzitter

1 Inleiding

Met genoegen presenteert de *vereniging kleine kernen noord-brabant* hierbij haar werkplan 2009. Een werkplan dat zich inhoudelijk verbindt aan de vastgestelde Toekomstvisie 2007-2011 maar ook deels voortbordurt op het werkplan 2008 en de adviezen uit het Communicatieplan dat in 2008 is uitgekomen.

Met financiële steun van de provincie Noord-Brabant is het mogelijk de belangen te blijven behartigen van de kleine kernen in onze provincie. Dit gebeurt langs verschillende wegen die globaal genomen neerkomen op de volgende kerntaken.

De VKK als belangenbehartiger:

Samen sta je sterker. De geluiden en signalen klinken beter door op provinciaal niveau en als onderdeel van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) ook op landelijk niveau.

De VKK als wegwijzer:

De vereniging verspreidt informatie van dorpsorganisaties, gemeenten en overige organisaties die relevant zijn. Dat gebeurt door middel van het verenigingsblad Kernkracht, themabijeenkomsten, regionale dorpendagen en de website en nieuwsbrief. De vereniging onderhoudt een netwerk van relaties met de provincie Noord-Brabant, provinciale organisaties en de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen.

De VKK als adviseur:

Zoals een dorpsraad de gemeente van gevraagde en ongevraagde adviezen voorziet, doet de vereniging dat naar de provincie Noord-Brabant, reconstructiecommissies en overige relevante organisaties.

De VKK als stimulator:

Het stimuleren bestaat niet alleen uit het uitwisselen van ideeën en goede ervaringen. Startende dorpsraden of andere bewonersinitiatieven kunnen bij de vereniging terecht voor ondersteuning en advies.

In het werkplan wordt achtereenvolgens ingegaan op de interne en externe ontwikkelingen, de taken en (project)activiteiten van de vereniging met tenslotte de begroting.

Bestuur vereniging kleine kernen noord-brabant

2 Ontwikkelingen

2.1 Interne ontwikkelingen

De vereniging kleine kernen blijft niet stilzitten. In het werkplan is volop aandacht voor de uitwerking van de Toekomstvisie 2007-2011 en de verbeterpunten uit het externe evaluatierapport ten behoeve van de provincie (2006) waarin met name ingezet wordt op verbetering van de communicatie en dienstverlening naar de leden. In 2007 is hiervoor een start gemaakt met het in 2008 doorgelopen project Communicatie.

Hieronder de belangrijkste aandachtspunten voor dit jaar.

2.1.1 Bestuur

In 2008 zijn drie nieuwe aspirant bestuursleden toegetreden ter versterking van het algemeen bestuur. In de algemene ledenvergadering van april 2009 worden zij voorgedragen als kandidaat. Evenals voorgaande jaren krijgen de bestuursleden een inhoudelijke rol als bestuurlijk kartrekker bij projecten en worden zij het aanspreekpunt voor de leden uit hun toegewezen regio.

Om een goede afspiegeling te vormen van de Brabantse samenleving in de kleine kernen streeft het bestuur naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en jongeren. Tot dusver is dat niet gelukt maar om hun interesse voor het verenigingswerk op te wekken denken wij eraan ze meer te betrekken in projecten. Om hen te bereiken wordt gebruikgemaakt van contacten binnen het netwerk van de dorpsraden, ZLTO, KDS, HAS en andere hogescholen.

Om de last te verminderen wordt het aantal vergaderingen van het algemeen bestuur teruggebracht van tien naar acht maal per jaar. Deze vergaderingen hebben plaats op een vaste locatie. Het dagelijks bestuur gaat in aantal vooruit, van vijf naar acht keer per jaar bijeen. De financiële huishouding van de vereniging wordt per kwartaal geëvalueerd in het bestuur.

2.1.2 Professionele ondersteuning

Dankzij de provinciale subsidie blijft het mogelijk professionele ondersteuning in te huren. Evenals voorgaande jaren is besloten dit bij het PON op offerte-basis in te kopen. De ondersteuning bestaat uit het verzorgen van alle voor komende werkzaamheden zoals advisering, coördinatie en ondersteuning (financieel en secretarieel).

2.1.3 Communicatie

De adviezen uit het communicatieonderzoek hebben geleid tot een aangepaste werkwijze waarbij de informatievoorziening naar bestuur en leden successievelijk wordt verbeterd.

Bijzondere aandacht krijgt in 2009 het beheersen van informatie. Door het categoriseren van e-mail en opnemen van een weblog moet overkill aan e-mailverkeer zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt binnen de module van het kennisplatform een digitaal dossier opgebouwd voor het bestuur zodat de bestuursleden op afstand bij alle relevante stukken kunnen.

De website www.vkknoordbrabant.nl is in 2008 gekoppeld met het kennisplatform; een van de adviezen uit het eerdergenoemde communicatieonderzoek. Leden kunnen zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief, die in een landelijke en provinciale editie tweewekelijks wordt verspreid. Daarnaast verschijnt in een oplage van 1.000 stuks ons kwartaalblad Kernkracht dat vanaf 2009 ruimer wordt verspreid. Uit onderzoek blijkt dat ons verenigingsblad goed gelezen wordt en een belangrijke informatie- en inspiratiebron is, in het bijzonder voor onze leden.

Naast bovengenoemde communicatiemiddelen organiseert de vereniging jaarlijks themabijeenkomsten over actuele onderwerpen die voor de leden van belang kunnen zijn. Ook voor 2009 staan er twee op de planning met aandacht voor financieringsmogelijkheden voor leefbaarheidsprojecten en de gemeenteraadsverkiezingen in 2010. Laatstgenoemde wordt op verschillende wijze onder de aandacht van de leden gebracht.

Tot slot organiseren wij in samenwerking met derden ook regionale dorpendagen waar uitwisseling van kennis en ervaring en ontmoeting centraal staat.

2.1.4 Adviesraad

In 2008 is de adviesraad voor de vereniging kleine kernen voor het eerst bijeengekomen. Deze raad fungeert als klankbord voor het strategisch beleid en dient het bestuur in voorkomende gevallen van advies. Het is de bedoeling om deze raad tweemaal per jaar bijeen te laten komen. De adviesraad bestaat uit de heren G. Daandels, L. van Nistelrooij en P. de Kroon.

2.2 Externe ontwikkelingen

2.2.1 Provinciaal beleid

Binnen de provinciale programmaliijn *Perspectiefrijk Brabant* vormt het uitvoeringsprogramma Leefbare Dorpen punt van structureel overleg tussen vereniging en provincie. Met de provincie zijn hierover afspraken gemaakt om inhoudelijk betrokken te blijven bij het uitvoeringsprogramma en daarover te adviseren. De vereniging stelt zich tot taak de belangen van de kleine kernen adequaat te behartigen door te pleiten voor voldoende financiële ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van IDOP's. Voor de uitvoering van het programma staat 2008 tot 2011 dertig miljoen euro ter beschikking om de leefbaarheid in kleine kernen te vergroten.

De insteek van het uitvoeringsplan leefbare dorpen is het bevorderen van participatie, het verbeteren van de sociale infrastructuur en het voorzieningenniveau en het bevorderen van sociale cohesie en dat langs drie lijnen:

- Het stimuleren van integrale dorpsontwikkelingsprogramma's (IDOP's).
- Het uitvoeren van IDOP's.
- Het ondersteunen van creatieve (burger)initiatieven.

Voor 2009 en 2010 ligt nog circa 20 miljoen euro op de plank. Begin 2009 informeren wij onze leden over het voor dit jaar bijgestelde uitvoeringsprogramma. We benaderen onze leden tussentijds met de vraag of de uitvoeringsregeling voldoet voor de kleine kernen.

Provincie ondersteunt integrale plannen

Sterksel en Helenaveen ontvangen een miljoen euro voor leefbare dorpen. Gedeputeerde Brigitte van Haaften-Harkema legt een werkbezoek af in Sterksel en Helenaveen op zaterdag 27 September 2008. Tijdens de werkbezoeken overhandigt zij op symbolische wijze de provinciale subsidie: een miljoen voor Sterksel en bijna een miljoen voor Helenaveen. Deze subsidies vormen een bijdrage aan grote investeringen die de dorpen doen om het leven en wonen daar nog aantrekkelijker te maken.

Sterksel besteedt het geld onder meer aan ontwikkeling en inrichting van de Brede School, aan vernieuwing en verbreding van het dorps huis Valentijn en aan speelplekken buiten. Helenaveen investeert het bedrag onder meer aan verplaatsing van transportbedrijven, aan herinrichting van de Oude Peelstraat en pleinen, aan verplaatsing van tennisvelden en aan herstel van de historische laanstructuur.

Subsidieregeling

De provincie voert deze subsidieregeling uit op basis van integrale dorps- en ontwikkelingsplannen die gezamenlijk met gemeenten, dorpsraden en andere betrokkenen worden bedacht en uitgevoerd.

2.2.2 Landelijk beleid

Agenda voor een Vitaal Platteland

In 2004 is *Agenda voor een Vitaal Platteland (AVP)* uitgekomen, een integrale nota waarin de ontwikkelingen en de beleidsopgaven voor de komende jaren zijn geschetst. Een leefbaar platteland en een vitale en duurzame agrarische sector staan daarin centraal.

Doel van de AVP is:

- Het scheppen van goede woonomstandigheden.
- Het stimuleren van een levendige sociale structuur.
- Het garanderen van een gezond functionerend ecosysteem.
- Zorgen voor behoud en ontwikkeling van aantrekkelijke en toegankelijke landschappen.

Tegelijkertijd is ruimte nodig voor economische (o.a. agrarische) bedrijvigheid op het platteland, zonder dat dit ten koste gaat van de typische plattelandswaarden als cultuurhistorie, natuur of landschap.

In het tegelijk met de AVP gepresenteerde meerjarenprogramma (MJPAVP) staat een overzicht van de inzet van de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) en Verkeer & Waterstaat (V&W) voor het platteland in de komende jaren.

Het geld uit het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) zorgt ervoor dat er meer samenhang komt in het plattelandsbeleid, omdat gelden van diverse regelingen er in opgaan.

Daarnaast worden ook middelen van andere overheden ingezet: provincies, waterschappen, gemeenten en de Europese Unie.

Het plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) bijvoorbeeld, geeft in elk van de lidstaten de kaders aan waar Europese middelen kunnen worden ingezet voor de versterking van het landelijke gebied. Het POP2 geldt voor de periode 2007-2013.

De Nota Ruimte

Tegelijk met de AVP is ook de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit en Pieken in de Delta aan de Tweede Kamer aangeboden. De Nota Ruimte vormt het bestuurlijk uitgangspunt voor de AVP.

In de Nota Ruimte staat de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. De bijbehorende uitvoeringsagenda geeft inzicht in een integrale, samenhangende en gecoördineerde uitvoering van het rijksbeleid, in het bijzonder gericht op de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

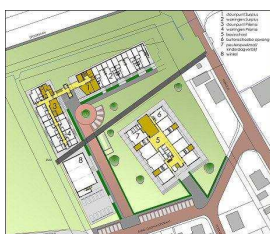
Door de Nota Ruimte zijn er meer mogelijkheden ontstaan om op het platteland te wonen en om de diversiteit aan economische functies te vergroten. Het oude ruimtelijke ordeningsbeleid is van tafel.

De nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening

Per 1 juli 2008 is de zo gezegde nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De oude wet stamt uit 1965 en is sindsdien vele malen herzien. Dit kwam de duidelijkheid en eenduidigheid niet ten goede.

Vanaf 1999 werd er gewerkt aan een nieuwe wet, die in 2003 door de Tweede kamer en in 2006 door de Eerste kamer werd goedgekeurd.

Het doel van de nieuwe wet is dat deze overzichtelijker, leesbaarder en daarmee eenvoudiger wordt (te begrijpen). Beslissingen over Ruimte worden landelijk, regionaal en lokaal genomen. Voortaan moet het duidelijker zijn wie waarvoor verantwoordelijk is. Daarnaast krijgen de gemeenten een belangrijker rol, in zowel handhaving als actualisatie van de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Het gemeentelijke bestemmingsplan krijgt dus een belangrijke rol in deze nieuwe wet. Gemeenten zijn verplicht om elke tien jaar de plannen opnieuw en/of herzien op te stellen. Doen ze dat niet, dan kunnen er geen rechten aan ontleend worden. De provincie keurt de bestemmingsplannen niet meer goed, dit doen de gemeenten. Wel kan iedereen vanaf 1 juli bezwaar indienen tegen de plannen. Deze plannen zijn inzichtelijk omdat de verplichting geldt ze digitaal openbaar te maken. De bestemmingsplanprocedure wordt verkort van ruim een jaar naar 26 weken.

Veranderingen

Het is de kunst om de diverse belangen van het platteland op gebiedsniveau helder tegen elkaar af te wegen en zo mogelijk te (laten) combineren, zoals bij agrarisch natuurbeheer. De rol van de verschillende overheden verandert. De rijksoverheid stuurt alleen nog maar op hoofdlijnen (voorzieningen aanbieden, randvoorwaarden stellen) en decentrale overheden (provincie en gemeente) krijgen meer ruimte bij de uitvoering van het beleid. Uitgangspunt is: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. De vraag vanuit het gebied staat daarbij voorop.

Onze vereniging zet zich hierbij vooral in voor de versterking van de sociaal-economische vitalisering van het platteland met als spreekbuis de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen De IDOP's zijn daar een goed voorbeeld van en handvat voor de toepassingen van het veranderde strategisch beleid. In Noord-Brabant een duidelijk speerpunt van het programma.

2.2.3 Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen

De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen overkoepelt de activiteiten van de twaalf Provinciale Verenigingen voor Kleine Kernen die op hun beurt samen meer dan 1400 dorpsorganisaties/bewonersorganisaties ondersteunen en vertegenwoordigen.

In vele kleine kernen op het platteland zijn burgers als vrijwilliger actief om bij te dragen aan een leefbare samenleving. Zij doen dit door te reageren op plannen van de overheid, bedrijfsleven of andere bewoners. Zij doen dit echter voornamelijk door zélf initiatieven te nemen en zélf verantwoordelijkheid te nemen voor de leefbaarheid in hun directe woon- en leefomgeving.

Het project Actief Burgerschap dat de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen gaat uitvoeren richt zich in eerste instantie op deze dorpsorganisaties en de mensen die door de dorpsorganisaties gemobiliseerd worden. Dit zijn al die groepen burgers die op geheel verschillende wijzen als vrijwilliger opkomen voor zaken die van belang zijn voor de leefbaarheid van hun dorp. Inzet is de dorpsorganisaties zo te ondersteunen dat zij mede voorwaarden scheppen dat grote groepen burgers betrokken zijn en hun verantwoordelijkheid ervaren. Het gaat er om dat de plattelandsbewoner verantwoordelijkheid neemt voor de plattelandssamenleving.

Dit project sluit aan op het huidige kabinetsbeleid. In de Agenda Vitaal Platteland wordt in het bijzonder genoemd het bevorderen van sociale cohesie en de zelfredzaamheid van burgers; het ontwikkelen van nieuwe economische activiteiten en het leggen van verbindingen tussen ervaringen van burgers in de stad. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning heeft als doel dat alle burgers (kunnen) meedoen in de maatschappij en benoemt als specifiek prestatieveld het (door burgers zelf) bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang.

In de projectomschrijving zijn concrete beschrijvingen van en tips vóór een succesvol samenwerken van lokale overheid en bewonersorganisaties opgenomen.

Doel van het Project Actief Burgerschap is dorpsorganisaties te ondersteunen bij het vorm geven aan betrokken burgerschap; het bereiken dat de plattelandsbewoner verantwoordelijkheid neemt voor de plattelandssamenleving.

Uit de voorverkenning blijkt dat er schatten aan ervaringen en leermomenten in den lande aanwezig zijn, maar dat het nagenoeg niet mogelijk is die gemakkelijk oproepbaar en toegankelijk te maken.

Een aanzet tot het beschikbaar komen van kennis en ervaringen is gerealiseerd in www.kennisplatformbewoners.nl, een initiatief van onze vereniging in samenwerking met onze Limburgse zustervereniging waar later de Gelderse en Zuid-Hollandse vereniging bij zijn aangesloten.

3 Wat doet de vereniging kleine kernen noord-brabant?

Het bestuur stelt jaarlijks via het werkplan de inhoud van het verenigingswerk vast. Daarbinnen vallen reguliere en projectmatige activiteiten te onderscheiden. De uitvoering van de reguliere taken worden vooral verricht door de ambtelijk secretaris, de enige betaalde kracht, maar voor het bestuurswerk ook door het vrijwilligersbestuur. Gemiddeld verricht een bestuurslid ongeveer 500 vrijwilligersuren per jaar voor de vereniging. Voor de uitvoering van projecten worden derden ingehuurd dan wel het ambtelijk secretariaat ingeschakeld.

Daarnaast levert het verenigingsbestuur een belangrijke bijdrage aan de adviezen die vanuit de vereniging worden uitgebracht: het bestuur fungeert als een platform/klankbord voor opinievorming over onderwerpen die te maken hebben met de leefbaarheid op het Brabantse platteland, standpuntbepaling daarover en het geven van signalen over de te volgen koers van maatschappelijke organisaties en overheden.

3.1 Reguliere taken ambtelijk secretariaat

Onder reguliere taken verstaan wij activiteiten die betrekking hebben op het direct ondersteunen van dorpsraden, bestuursactiviteiten, in standhouden van netwerken en informatieverstrekking.

In de dagelijkse praktijk betekent dat:

- Het voorbereiden en bijwonen van bestuursvergaderingen (dagelijks bestuur: 8x en algemeen bestuur 8x) en afhandelen van bestuursbesluiten.
- Overleg met dagelijks bestuur en organisatie van de werkplandag.
- Het voorbereiden en bijwonen van 3 plenaire bijeenkomsten voor leden (1 algemene ledenvergadering, 2 themabijeenkomsten) en werkbezoeken.
- Het doorlopend verschaffen van algemene informatie via websites, Kernkracht (4x per jaar) en een tweewekelijkse elektronische nieuwsbrief.
- Het verschaffen van informatie op verzoek van leden en derden (telefonisch/e-mail en toezending van informatiemateriaal, verzorgen van inleidingen, schrijven van artikelen et cetera).

Speciale aandacht in 2009

Dit jaar schenken we speciale aandacht aan het opsporen van witte vlekken in Noord-Brabant, daar waar nog geen dorpsraden zijn of nog geen lid zijn van onze vereniging. Met gerichte communicatie willen we hen beter zien te bereiken of stimuleren dat er dorpsraden worden opgericht. Een goede impuls daarvoor zijn de integrale dorpsontwikkelingsprogramma's die vanuit de provincie worden gestimuleerd.

Ook financiering van projectactiviteiten is een onderwerp dat we via Kernkracht, themabijeenkomsten en de website nader onder de aandacht brengen van onze leden.

Tot slot willen we jongeren op het platteland meer betrekken bij onze verenigingsactiviteiten. In 2009 treden we daarvoor in contact met intermediaire organisaties zoals BAJK, KPJ en ook met K2, het kenniscentrum Jeugd. De resultaten bieden mogelijk aanleiding om het jaar daarop gerichte projecten te ontwikkelen voor jongeren in kleine kernen.

- Beheer van het vkk-secretariaat en aansturen/begeleiden van de secretariële ondersteuning en uitvoerende taken (jaarverslag, werkplan, financieel beheer, ledenadministratie).
- Opbouwen en onderhouden van het netwerk van de vkk binnen Brabant (provinciale overheid(sorganen), maatschappelijke organisaties) en daarbuiten (bijvoorbeeld Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen).
- Ondersteuning van dorpsraden bij oprichting en mediation bij geschillen.
- Deskundigheidsbevordering van dorpsraden en bestuur.

3.2 Projectmatige taken

In november 2006 stelde de algemene ledenvergadering van de vkk de toekomstvisie vast voor de periode 2007-2011 met daarin de ambities van de vereniging. Uit deze ambities volgt een aantal (project)activiteiten waarmee in 2007 een aanvang is gemaakt en die de komende jaren doorlopen.

Daarnaast worden nieuwe projecten toegevoegd. De projecten worden al dan niet in samenwerking met derden uitgevoerd en vinden doorgang indien de noodzakelijke middelen daarvoor gevonden worden. Naast de inzet van eigen middelen zoekt de vereniging daarvoor ook buiten de gebruikelijke provinciale middelen door onder andere beroep op fondsen en sponsoring.

De projecten worden begeleid/aangestuurd door leden van het bestuur. Zij dragen de verantwoordelijkheid voor de voortgang van deze projecten en worden daarbij ondersteund door het secretariaat.

3.2.1 Gemeenteraadsverkiezingen 2010: de dorpsraad aanzet in 2009!

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 betekent dat voor dorpsraden dit jaar de ideale kans om de belangen van hun dorp zo goed mogelijk te behartigen. De uitdaging is om de lokale leefbaarheidsagenda zoveel mogelijk in het verkiezingsprogramma terecht te laten komen van de verschillende gemeenteraadsfracties. Wat is daarvoor nodig en hoe kan dat het beste gebeuren? Langs verschillende wegen gaan wij aandacht besteden aan deze vorm van beleidsbeïnvloeding.

Uitvoering: vkk in samenwerking met derden.

Looptijd: 2009.

Financiering: nog niet bekend en/of eigen middelen.

Bestuur: Bert van Kesteren; Frans Vriens; Wim van Lith

3.2.2 Maak eens een ommetje

De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, Landschapsbeheer Nederland en het Wandelplatform hebben gezamenlijk een project opgezet om per provincie ommetjes te realiseren. De ondersteuning bij de realisering van drie geselecteerde dorpsommetjes in Brabant (Kruisland, Sterksel en Vorstenbosch) ligt in handen van de vereniging kleine kernen noord-brabant in samenwerking met Brabants Landschap en de Brabantse Milieufederatie. In 2009 en 2010 moeten de ommetjes zijn gerealiseerd.

Uitvoering: vereniging kleine kernen noord-brabant/Brabants Landschap en Brabantse Milieufederatie.

Looptijd: 2008-2010.

Financiering: VSB-fonds via LVKK/Landschapsbeheer Nederland.

Bestuur: Bert van Kesteren

3.2.3 Sociale cohesie in kleine kernen onder druk?

Staat de sociale cohesie in de kleine kernen daadwerkelijk onder druk en zo ja, is dit dan een probleem? Het aandachtsveld bewoners onderling speelt nog steeds op het platteland een grote rol. Er is nog steeds veel zelfwerkzaamheid op het platteland. Sla een willekeurige gemeentegids open en zelfs in de kleinste dorpen is een onafzienbare rij van verenigingen en clubs. Deze informele sociale infrastructuur herbergt een groot sociaal kapitaal.

De meeste dorpen hebben 'hun eigen verhaal'. Veel dorpsbewoners zijn gefascineerd door de geschiedenis en de gebruiken en tradities die daarmee samenhangen. Dit gevoel van verbondenheid met het dorp en de grond is vaak de motor achter de inzet in de lokale dorpsgemeenschap. Naast het koesteren van de eigen geschiedenis worden ook de ruimtelijke karakteristieken gekoesterd. Denk hierbij aan de sfeer van het landschap, maar ook aan agrarische en industriële monumenten die kenmerkend zijn voor de streek. Veel dorpsbewoners zetten zich in om het eigen karakter van het dorp te behouden en te tonen aan anderen. Daarnaast zetten vele dorpsbewoners zich in voor elkaar. Er bestaat nog steeds veel mantelzorg en informele zorg, maar kinderen wonen vaak niet meer in de buurt van hun ouders en tweeverdieners krijgen steeds minder tijd.

Maar... toch zijn er signalen dat het sociaal kapitaal in de kleine kernen aan erosie onderhevig is door de 'culturele' botsingen tussen gevestigden en nieuwkomers, door de verstedelijking van het platteland en door de al eerder genoemde monofunctionaliteit van de kleine kernen (woondorpen). Hiernaast leven de inwoners van de kleine kernen niet op een eiland en hebben ook de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals eerder geschetst, invloed op hun leefpatroon.

Tegen het licht van de hierboven genoemde ontwikkelingen vraagt de vereniging kleine kernen noord-brabant (vkk) aan de dorpsraden die de belangen van de dorpsbewoners vertegenwoordigen hoe zij denken over de sociale cohesie in hun eigen kern en wat ze willen in de toekomst.

Uitvoering: vereniging kleine kernen noord-brabant met externe ondersteuning.
Looptijd: 2009.
Financiering: nog niet bekend.
Bestuur: Ton Schepens; Tiny Leenders

3.2.4 Interactief kennisplatform bewonersinitiatieven

Als pilot is het project interactief kennisplatform bewonersinitiatieven met succes afgerond in 2008. De activiteiten worden of zijn inmiddels al zoveel mogelijk geïntegreerd in de reguliere werkzaamheden van de vereniging.

De provincie Noord-Brabant wil in samenwerking met onze vereniging de website inzetten om provinciale kennis uit te wisselen en beter te communiceren met onze achterban maar ook buiten onze provinciegrenzen.

Opschaling van het kennisplatform is een volgend doel.

In navolging van het Brabants initiatief met Limburg als partner kent het platform enerzijds een autonome groei door toetreding van de Gelderse zustervereniging in juli 2007 en de Zuid-Hollandse vereniging in december 2008. Anderzijds wil de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen het platform graag laten ontwikkelen tot een landelijk dekkend expertisecentrum.

Uitvoering: vereniging kleine kernen noord-brabant in samenwerking met externe ondersteuning.
Looptijd: 2009-2010.
Financiering: ministerie van LNV, Rabobank en KNHM.
Bestuur: Frans Vriens; Marijke Timmermans; Wim van Lith

3.2.5 Regionale dorpendagen

In samenwerking met de Brabantse reconstructie- en gebiedscommissies wil de vereniging kleine kernen noord-brabant twee tot drie maal per jaar actief participeren in de opzet van regionale dorpendagen zoals deze de afgelopen periode hebben plaatsgevonden in de Brabantse Delta, de Peel en Kempenland.

Voor 2009 staat in ieder geval de regio Wijde Biesbosch op de rol (20 april in Hank).

Uitvoering: Dorpsraad Hank, vereniging kleine kernen noord-brabant, streekmanagers, reconstructie- en gebiedscommissies.

Looptijd: 2009.
Financiering: reconstructie (kleine projectenpot), fondsen en gemeentelijk subsidie.
Bestuur: Frans Vriens

3.2.6 Zorg voor elkaar in kleine kernen

Solidariteit is één van de kernwaarden die een rol spelen bij de verdeling van zorg. 'We laten elkaar niet in de steek' en 'Samen sterk' weerspiegelen de betekenis van het begrip. Een ander woord voor solidariteit is saamhorigheid: 'We horen bij elkaar (en steunen elkaar als het nodig is)'.

Solidariteit geeft niet alleen steun op het moment dat helpende handen feitelijk nodig zijn, maar ook al lang daarvóór: door de geruststellende gedachte dat er altijd iemand klaar zal staan, mocht de nood aan de man komen. Natuurlijk werkt solidariteit alleen als je ook bereid bent om op jouw beurt voor de ander te zorgen, mocht hij hulp nodig hebben.

De vereniging kleine kernen noord-brabant ziet bovenstaande vorm van solidariteit onder andere tot zijn recht komen in het ontstaan van Zorgcoöperaties. Er zijn verdeeld over de provincie al enkele goede voorbeelden (Hoogeloon, Elsendorp en Laarbeek) en de vereniging wil deze vorm van zorg voor en met elkaar dan ook erg graag verbreden.

Uitgaande van en in samenwerking met bovenstaande initiatieven willen wij als vereniging komend jaar een blauwdruk leveren aan dorpsraden om hun te enthousiasmeren om in hun kern een Zorgcoöperatie op te gaan zetten.

Uitvoering: vereniging kleinen kernen noord-brabant en externe partij in samenwerking met bestaande initiatieven.

Looptijd: 2009.

Financiering: nog niet bekend.

Bestuur: Tiny Leenders; Henrie Bouwmans; Huub Rijkers

3.2.7 BrabantDorp

Al eerder heeft de vereniging kleine kernen noord-brabant, bij gelegenheid van een regionale dorpendag, geconstateerd, dat er in Noord-Brabant ook ruimte zou moeten zijn voor het thema BrabantDorp: samen met BrabantStad het Brabantse Mozaïek versterken; samen Brabant sterker maken.

Het Brabants Mozaïek zoals door Paul Rüpp geschetst in 2008 dreigt zijn aantrekkingskracht te verliezen en heeft behoefte aan een nieuwe impuls. De (concurrentie)positie van het A-merk Brabant loopt hierdoor gevaar. De Provincie zet hier dan ook stevig op in.

De vkk heeft vanuit dit opzicht drie uitdagingen: 'verbinden', 'verleiden' en 'op eigen kracht vooruit'. Vanuit een bestuurlijk perspectief is BrabantDorp net als BrabantStad ook een strategisch en ambitieus netwerk in potentie.

BrabantDorp is meerledig te duiden. In de eerste plaats zou BrabantDorp gezien kunnen worden als een ruimtelijk concept: een pluriform en veelkleurig palet geografisch netwerk van dorpen en kernen die ruim 60% van Brabant beslaat.

BrabantDorp is echter ook een economische werkelijkheid: een cluster van economische activiteiten die mede de ruggengraat van de Brabantse economie vormen (toerisme, landbouw, zakelijke dienstverlening); al snel zo'n 20% van de werkgelegenheid en 30% van het Regionaal Bruto Product. Ook op de twee andere dimensies van het Telos model – people en planet – respectievelijk sociaal en ecologie, scoort BrabantDorp goed: BrabantDorp is het thuis van meer dan 40% van alle Brabanders en beslaat ruim 60% van het ecologisch systeem.

Conceptueel horen BrabantStad en BrabantDorp dus bij elkaar, dat is duidelijk. De co-creatie die dit in de praktijk zou moeten impliceren is evenwel nog geen werkelijkheid.

De vereniging kleine kernen noord-brabant wil op basis van voorgaande beschouwing BrabantDorp als kwaliteitsmerk voor het Brabantse platteland verder uitwerken en gestalte geven.

Uitvoering: vereniging kleine kernen noord-brabant in samenwerking met externe partij(en).

Looptijd: 2009 en volgende.

Financiering: overige financieringsbronnen.

Bestuur: Frans Vriens; Tiny Renders; Wim van Lith

3.2.8 Wonen voor starters en senioren in Noord-Brabant

Woningbouw en de stagnatie zijn veelbesproken onderwerpen. Er zijn vele aspecten die omtrent dit thema onderzocht kunnen worden. Voor de vereniging kleine kernen noord-brabant is vooral de woningbouwontwikkeling in kleine kernen belangrijk om inzicht te krijgen voor met name voor starters en senioren. Hoeveel woningen zijn er voor hen de afgelopen jaren in de kleine kernen gebouwd? Hoe zijn deze woningen tot stand gekomen? In hoeverre zijn de dorpsraden betrokken bij de woningbouwplannen? Wat kunnen we uit dit alles leren voor de toekomst? Voor de uitvoerbaarheid van dit onderzoek wordt gekozen voor één Brabantse regio die representatief wordt geacht voor de provincie Noord-Brabant en waar tevens de eerste tekenen van krimp plaatsvinden.

Uitvoering: vereniging kleine kernen noord-brabant in samenwerking met het PON.

Looptijd: 2009.

Financiering: onbekend.

Bestuur: Peter van de Griendt; Wim van Lith; Huub Rijkers

Bijlage 1: Samenstelling bestuur

VOORZITTER:

De heer W.J.G.(Wim) van Lith
Hondstraat 15
5476 KT VORSTENBOSCH
telefoon: (0413) 36 20 61
e-mail: wvanlith@vkknoordbrabant.nl

PENNINGMEESTER:

De heer M.A.A. (Tiny) Renders
Kampsesteeg 17
5688 KJ SPOORDONK
telefoon: (040) 205 58 75
e-mail: trenders@vkknoordbrabant.nl

SECRETARIS:

De heer F.J. (Frans) Vriens
Bosstraat 10
5113 BR ULICOTEN
telefoon: (013) 51 99 270
e-mail: fvriens@vkknoordbrabant.nl

AMBTELIJK SECRETARIS:

De heer P.P.W.M. (Peter) Franken
PON
Postbus 90123 Stationsstraat 15
5000 LA TILBURG 5038 EB TILBURG
telefoon: (013) 535 15 35
fax: (013) 535 81 69
e-mail: info@vkknoordbrabant.nl

LEDEN:

De heer P.L.(Peter) van de Griendt
Papenhulst 1 F
5211 LC 's-HERTOGENBOSCH
telefoon: (073) 614 89 33

De heer A.J.W. (Ton) Schepens
Haffmanstraat 20
5735 CR AARLE RIXTEL
telefoon: (0492) 38 23 01/(06) 15 69 00 59
e-mail: tschepens@vkknoordbrabant.nl

Mevrouw M.W.T.H. (Marijke) Timmermans
Boonakker 5
4851 SB ULVENHOUT
telefoon: (076) 560 29 07
e-mail: mtimmermans@vkknoordbrabant.nl

Mevrouw H.E. (Tiny) Leenders-v/d Beuken
Beemdstraat 6
5725 TD HEUSDEN (gemeente Asten)
telefoon:(0493) 69 18 87
fax: (0493) 69 59 08
e-mail: tleenders@vkknoordbrabant.nl

Aspirant bestuursleden:

- de heer H. Bouwmans, Mariahout
- de heer B. van Kesteren, Wouw
- de heer H. Rijkers, Landhorst

Bijlage 2: Leden per regio

Boven Dommel

Gemeente Bergeijk:

- 1 Dorpsraad Luyksgestel
- 2 Stichting Kernraad Riethoven
- 3 Dorpsraad Westerhoven
- 4 Dorpsraad Weebosch

Gemeente Cranendonck:

- 5 Buurtbeheer Dorplein Uniek
- 6 Bewonersplatform Sterk Schoot

Gemeente Heeze-Leende:

- 7 Stichting Dorpsraad De Heerlijkheid Sterksel
- 8 Dorpsraad Leende

Gemeente Valkenswaard:

- 9 Dorpsraad Borkel en Schaft

Gemeente Veldhoven:

- 10 Wijkplatform Oerle

De Peel

Gemeente Asten:

- 11 Dorpsraad Heusden
- 12 Dorpsraad Ommel

Gemeente Deurne:

- 13 Dorpsraad Helenaveen
- 14 Dorpsraad Liessel
- 15 Dorpsraad Vlierden

Gemeente Gemert-Bakel:

- 16 Stichting Dorpsraad Bakel
- 17 Dorpsraad Elsendorp
- 18 Dorpsraad Handel
- 19 Stichting Dorpsraad Milheeze
- 20 Stichting Stuurgroep De Mortel
- 21 Dorpsraad De Rips

Gemeente Nuenen:

- 22 Dorpsraad Gerwen
- 23 Dorpsraad Nederwetten

Gemeente Laarbeek:

- 24 Zorg om het dorp Mariahout
- 25 Dorpsraad-Platform Aarle-Rixtel

Gemeente Someren:

- 26 Stichting Belangengroep Lierop
- 27 Stichting Sociaal Cultureel Werk Someren Heide

Peel en Maas

Gemeente Boekel:

- 28 Gemeenschapsbelang Venhorst

Gemeente Boxmeer:

- 29 Dorpsraad Beugen
- 30 Dorpsraad Holthees-Smakt

- 31 Dorpsvereniging Maashees
- 32 Stichting Dorpsraad Overloon
- 33 Dorpsraad Sambeek
- 34 Dorpsraad Vierlingsbeek
- 35 Stichting Dorpsraad Vortum-Mullem
- 36 Dorpsraad Rijkevoort

Gemeente Cuijk:

- 37 Stichting Dorpsraad Beers
- 38 Dorpsraad Haps
- 39 Stichting Dorpsraad Linden
- 40 Dorpsraad Vianen

Gemeente Grave:

- 41 Escharen ziet Vooruit
- 42 Stichting Dorpsraad Gassel
- 43 Samenwerking vereniging en belangen Velp-oud

Gemeente Mill en St. Hubert:

- 44 Stichting Dorpsbelang St. Hubert
- 45 Dorpsraad Langenboom
- 46 Vereniging Wilbertoord

Gemeente Uden:

- 47 Dorpsraad Odiliapeel
- 48 Stichting Dorpsraad Volkel

Gemeente St. Anthonis:

- 49 Vereniging Peelbelang Landhorst
- 50 Ruimte voor morgen Stevensbeek
- 51 Westerbeekse Dorpsraad
- 52 Dorpsvereniging 't Leker
- 53 Stichting dorpsraad Sint Tunnis

Gemeente Veghel:

- 54 Stichting Dorpsraad Boerdonk
- 55 Stichting Dorpsraad Eerde
- 56 Stichting Dorpsraad Keldonk
- 57 Stichting Dorpsraad Mariaheide
- 58 Stichting Dorpsraad Zijtaart

Maas en Meierij

Gemeente Bernheze:

- 59 Kerncommissie Loosbroek
- 60 Dorpsraad Vorstenbosch

Gemeente Lith:

- 61 Dorpsraad Teeffelen
- 62 Dorpsraad Maren Kessel en 't Wild

Gemeente Maasdonk:

- 63 Stichting Dorpsraad Vinkel

Gemeente Oss:

- 64 Stichting Kernraad Haren

Gemeente Schijndel:

- 65 Dorpsraad Wijbosch

Gemeente 's-Hertogenbosch:

- 66 Bestuursraad Engelen-Bokhoven
- 67 Stichting Wijkraad Rosmalen-oost

De Meierij

Gemeente Boxtel:

- 68 Stichting Rond Kerk en Orion – Lennisheuvel
- 69 Dorpsraad Liempde

Gemeente Dongen:

- 70 Stichting Dorpsraad Klein Dongen Vaart
- 71 Dorpsraad 's-Gravenmoer

Gemeente Haaren:

- 72 Dorpsraad Helvoirt

Gemeente Loon op Zand:

- 73 Moers Belang

Gemeente Sint Oedenrode:

- 74 Stichting Dorpsraad Boskant
- 75 Dorpsraad Nijnsel
- 76 Stichting Dorpsraad Olland

Beerze-Reusel

Gemeente Bladel:

- 77 Dorpsraad Casteren
- 78 Dorpsraad Hoogeloon
- 79 Dorpsraad Netersel

Gemeente Eersel:

- 80 Stichting Dorpsraad Steensel
- 81 Werkgroep Leefbaar Wintelre
- 82 Dorpsraad Vessem

Gemeente Hilvarenbeek:

- 83 Werkgroep Leefbaar Baarschot
- 84 Belangenorgaan Biest-Houtakker
- 85 Belangenorgaan Diessen
- 86 Kommissie Kleine Kern Haghorst

Gemeente Oisterwijk:

- 87 Buurtraad Heukelom

De Baronie

Gemeente Breda:

- 88 Stichting Dorpsraad Ulvenhout
- 89 Stichting Wijkraad Buitengebied Breda zuid-west

Gemeente Gilze-Rijen:

- 90 Leefbaar Molenschot

Gemeente Rucphen:

- 91 SKW Sprundel

Gemeente Baarle-Nassau:

- 92 Stichting Ulicoten Vooruit

Gemeente Zundert:

- 93 Dorpsraad Achtmaal

Wijde Biesbosch

Gemeente Geertruidenberg:

- 94 Stuurgroep Leefbaar Raamsdonk

Gemeente Oosterhout:

- 95 Dorpsraad Dorst
- 96 Vereniging Belang Oosteind

Gemeente Werkendam:

- 97 Dorpsraad Dussen
- 98 Dorpsraad Hank
- 99 Stichting Nieuwendijk

Gemeente Woudrichem:

- 100 Eén Giessen/Rijswijk

Gemeente Aalburg:

- 101 Dorpsraad Meeuwen
- 102 Dorpsraad Veen
- 103 Dorpsraad Eethen

Brabantse Delta**Gemeente Bergen op Zoom:**

- 104 Dorpsraad Lepelstraat

Gemeente Moerdijk:

- 105 Stichting Dorpsraad Fijnaart
- 106 Wijkvereniging Langeweg
- 107 Dorpsraad Zevenbergschen Hoek
- 108 Dorpsraad Heijningen
- 109 Stichting Dorpsraad Noordhoek
- 110 Stichting Dorpsraad Standdaarbuiten
- 111 Stadsraad Klundert
- 112 Vereniging Hart voor Willemstad
- 113 Hart van Moerdijk

Gemeente Roosendaal:

- 114 Bewonersplatform Moerstraten
- 115 Stichting Leefbaarheidsgroep Heerle
- 116 Bewonersplatform Nispen
- 117 Stichting Buurtwerk Wouw
- 118 Werkgroep Leefbaarheid Wouwse Plantage
- 119 Dorpsraad Wouw

Gemeente Steenbergen:

- 120 Stichting Leefbaarheid De Heen
- 121 Dorpsraad Nieuw Vossemeer
- 122 Stichting Dorpsraad Welberg
- 123 Dorpsraad Kruisland
- 124 Stichting Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland

Gemeente Woensdrecht:

- 125 Dorpsplatform Hoogerheide
- 126 Dorpsplatform Huijbergen
- 127 Dorpsplatform Ossendrecht
- 128 Dorpsplatform Putte
- 129 Dorpsplatform Woensdrecht

Bijlage 3: Samenwerkingsrelaties

- Provincie Noord-Brabant (diverse directies)
- Provinciale Statenfracties
- Reizigersoverleg Brabant
- Reconstructiecommissies
- Gebiedscommissies
- Streekmanagers en streekplatforms
- Kamer van Koophandel
- Sociaal Economische Platforms
- 't Heft (overkoepelende organisatie voor gemeenschapshuizen)
- SER-Brabant
- Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen
- Provinciale verenigingen van kleine kernen
- Cubiss
- Bert Alkemade Creatieve Interactie, Advies en Training
- Fontys Hogeschool Eindhoven
- KDS
- HAS 's-Hertogenbosch
- SRE
- Stichting Zet
- Plaatselijke Leader groepen
- KNHM
- Rabobank
- Het PON

Bijlage 4: Jaarplanning

PLANNING 2009 - vkk noord-brabant (en LVKK)

	jan-09	feb-09	mrt-09	apr-09	mei-09	jun-09	jul-09	aug-09	sep-09	okt-09	nov-09	dec-09	
1	nieuwjaar					Pinksteren							1
2			DB VKK										2
3						AB LVKK							3
4													4
5	DB VKK				Bevrijding								5
6													6
7													7
8						DB VKK							8
9		DB VKK		DB VKK					AB LVKK			AB VKK	9
10									DB VKK				10
11			AB VKK						Praktijk- dag??		Thema- avond		11
12				Pasen									12
13				Pasen									13
14					DB VKK								14
15				VKK ALV met thema						DB VKK			15
16											DB VKK	AB LVKK	16
17						AB VKK							17
18											Thema- avond		18
19													19
20	Advies- raad vkk			Reg.dor- pendag WB									20
21					Hemel- vaartsdag								21
22				AB VKK									22
23													23
24													24
25			AB LVKK									Kerst	25
26												Kerst	26
27					AB VKK								27
28	AB VKK AB LVKK									AB VKK AB LVKK			28
29					Werkplan 13-21 uur								29
30				Kon.dag					AB VKK				30
31					Pinksteren								31

Bijlage 5: Toelichting jaarplanning

AB LVKK	Algemeen bestuur LVKK, meestal van 13.30 tot 16.00 uur
DB LVKK	Dagelijks bestuur LVKK, meestal van 14.00 tot 16.30 uur
VKK ALV	Algemene ledenvergadering vkk noord-brabant
AB VKK	Algemene Bestuursvergadering vkk noord-brabant, 20.00-22.30 uur
DB VKK	Dagelijks Bestuur vkk noord-brabant 16.30-18.30 uur
VKK WERKPLAN	Werkplanbijeenkomst vkk noord-brabant 14.00-19.00 uur
REG. DORPENDAG WB	Regionale Dorpendag Wijde Biesbosch
THEMA-AVOND VKK	Thema-avond vkk 20.00-22.30 uur
ADVIESRAAD VKK	18.00-20.30 uur
	schoolvakanties (met eventueel aanduiding regio)
	feestdagen
	weekenden